

TARPTAUTINĖ ELEKTRONIKOS ATLIEKŲ DIENA MŪSŲ MOKYKLOJE

Spalio 14 dieną pasaulyje minima tarptautinė elektronikos atliekų diena. Švenšk šią dieną ir tu – nereikalingą, bet dar veikiančią daiktą perleisk kitiems!

Tarptautinė elektronikos atliekų diena skirta kuo plačiau informuoti visuomenę apie elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo, jų surinkimo ir perdirbimo problemas. Tačiau kai kuri naudota elektros ir elektroninė įranga (mobilieji telefonai, kompiuteriai, televizoriai, garso ir buitinė technika (skalavimo mašinos, šaldytuvai, indaplovės, lygintuvai ir pan.), sodo ir daržo elektriniai įrankiai, žaislai, šviestuvai ir kiti) nebūtinai turi patekti pas atliekų tvarkytojus, nes ji gali būti panaudota pakartotinai. Kartais užtenka nedidelio remonto, kad tokia įranga vėl veiktų. Ne retai mobilųjį telefoną keičiame ne dėl to, kad jis sugedo, o dėl to, kad norime turėti modernesnę ir pan. Tokiu atveju dar veikiančią prietaisą galima padovanoti, ar už simbolinį mokestį perleisti kitam.

Kodėl taip svarbu daiktus naudoti kuo ilgiau? Tam yra keletas svarbių priežasčių:

- Turimi gamtos išteklių pasaulyje senka, todėl būtina juos tausoti: mažinti jų naudojimą ir kuo daugiau atliekų perdirbti, tokiu būdu yra taupomi gamtos išteklių;
- Elektros ir elektroninės įrangos gamybai sunaudojama daug žaliavų. Daugelis medžiagų gali būti perdirbamos ir panaudotos pakartotinai ir tokiu būdu taupomi gamybos ir, žinoma, gamtos išteklių;
- Galiausiai saugome mus supančią aplinką ir žmonių sveikatą, nes bet kur išmestos ar tinkamai nesutvarkytos elektroninės įrangos atliekos turi pavojingų medžiagų. Patekusios į aplinką (vandenį, gruntą ar atmosferą) atliekos gali užteršti ją pavojingomis toksiškomis medžiagomis (gyvsidabriu, švinu, kadmiu, chromu) ir sukelti žalą gamtai bei žmonėms.

Kur galima priduoti elektros ir elektroninės įrangos prietaisus, kurie yra nebepataisomi?

- Visą informaciją apie atliekas, jų pridavimo vietas ir sąlygas rasi interneto svetainėje www.atliekos.lt;
- Visose didžiausių mažmeninės prekybos tinklų parduotuvėse (iki 20 cm. skersmens);
- Įrangos pardavėjų prekybos vietose;
- Gamintojų ir importuotojų įrengtose specialiose atliekų surinkimo vietose;
- Savivaldybių įsteigtose didelių gabaritų atliekų aikštelėse;
- Stambesnei senai įrangai, pavyzdžiui, šaldytuvui, elektrinei viryklei ar skalavimo mašinai, į namus galima išsikviesti atliekų tvarkytoją.

Kviečiame rūšiuoti bei saugoti aplinką kartu. Virš 1200 Lietuvos švietimo įstaigų aktyviai dalyvauja projekte ir suvienijusios jėgas rūšiuoja elektros ir elektroninės įrangos, buitinės technikos bei nešiojamų baterijų ir akumuliatorių atliekas projekto „**Mes rūšiuojam**“ metu. Daugiau informacijos apie projektą: <http://www.mesrusiuojam.lt/projektai/mes-rusiuojam-mokyklose/> .

Organizatoriai ir partneriai Gamintojų ir importuotojų asociacija, VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“, UAB „Atliekų tvarkymo centras“.

ĮDOMŪS FAKTAI APIE ELEKTROS IR ELEKTRONINĘ ĮRANGĄ

Ar žinai, kad:

- Spėjama, kad 2030 metais, elektronikos atliekų kiekis pasaulyje pasieks net 74,7 mln. tonų elektronikos atliekų. Tai prilygsta 7390 vnt. Eifelio bokštų!
- 2020 metų olimpinių ir parolimpinių žaidynių medaliai bus gaminami iš senų elektroninių prietaisų: mobiliųjų telefonų, fotoaparatus, nešiojamųjų kompiuterių ir kt.
- Vertingi metalai, tokie kaip auksas, sidabras, varis, išgauti perdirbus seną elektros ir elektroninę įrangą, naudojami juvelyrinės dirbinių gamyboje.
- Egzistuoja elektra varomos, netaišios, tyliai dirbančios banglentės.
- Kasmet apie 20-50 mln. tonų elektroninių atliekų patenka į sąvartynus ir kitas netinkamas šalinimui vietas.
- Perdirbama tik 8 proc. visų mobiliųjų telefonų, 17 proc. televizorių ir 38 proc. kompiuterių, todėl milijonai įrangos patenka į sąvartynus.

Organizatoriai ir partneriai Gamintojų ir importuotojų asociacija, VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“, UAB „Atliekų tvarkymo centras“.